

SF-Herlev

Kommunalpolitisk valgprogram 2025

Glade børn og reelle minimumsnormeringer

Børneparate skoler og trivsel i fokus

Grøn byudvikling og forskønnelse

Ambitiøs lokal klimaindsats

Social retfærdighed

Livskvalitet med handicap og psykisk sygdom

Tryghed og værdig ældrepleje

Job og uddannelse til alle

Lighed i sundhed

Bedre vilkår for unge

Etnisk ligestilling og gensidig respekt

Mangfoldigt kultur- og fritidsliv og nye fællesskaber

— *er fremtiden!*

Indhold

1. Visioner for Herlevs fremtid.
2. Glade børn og reelle minimumsnormeringer
3. Børneparate skoler og trivsel i fokus
4. Grøn byudvikling og forskønnelse.
5. Ambitiøs lokal klimaindsats.
6. Social retfærdighed.
7. Livskvalitet med handicap og psykisk sygdom.
8. Tryghed og værdig ældrepleje
9. Job og erhverv.
10. Lighed i sundhed.
11. Unge – bedre vilkår for uddannelse, job og fritid.
12. Etnisk ligestilling og gensidig respekt.
13. Mangfoldigt kultur- og fritidsliv og nye fællesskaber
14. Solidarisk finansiering af velfærdssamfundet.

SF-Herlevs kommunalpolitiske valgprogram 2025 (vedtaget 23. februar 2025).

Formand: Trine Stougaard Madsen, Tubberupvænge 59 D, 2730 Herlev. Tlf.: 61 18 83 04. Mail: trinesto@gmail.com

Kommunalbestyrelsesmedlem/Gruppeformand: Betina Skovby, Kærlundevej 17, 2730 Herlev. Tlf.: 29 28 70 08. Mail: betina_skovby@hotmail.com

Kommunalbestyrelsesmedlem: Arly Eskildsen, Bøgebakken 9, 2730 Herlev. Tlf.: 61 68 82 52. Mail: arly@arlyeskildsen.dk

Kasserer: Peter Riedel, Emtedalen 7, 2730 Herlev. Tlf.: 30 40 63 94. Mail: peter@osprivat.dk

SF-Herlevs hjemmeside: www.sfherlev.dk

Forord

Valgprogrammet er SF's grundlag for opstilling til kommunevalget d. 18. november 2025. Det er SF's bud på, hvordan Herlev kommune kan møde de kommende udfordringer. Og et bud på, hvordan Herlev kan udvikles i de kommende år.

Men programmet er samtidig også et oplæg til dialog med borgerne i Herlev. SF modtager meget gerne kommentarer til valgprogrammet og nye og bedre forslag til løsninger af de mange udfordringer. En visionær politik i en dynamisk kommune rejser hele tiden nye spørgsmål, som kræver nye svar og nye løsninger. Derfor er dialogen mellem os som borgere og mellem borgerne og politikerne så nødvendig. Vi modtager også gerne nye ideer fra borgerne om spørgsmål, som ikke er behandlet i programmet.

Uden dialog ingen fornyelse og udvikling!

Deltag i debatten!

Brug din stemme med omtanke!

Styrk det lokale demokrati

1. Visioner for Herlevs fremtid

Det er vores opgave som borgere i Herlev i fællesskab at bestemme retningen for Herlevs udvikling i fremtiden.

SF ønsker en kommune, som er med til at skabe og udvikle nogle gode rammer for livet i Herlev. Kvalitet i børnepasningen med plads til udfoldelse og udvikling. Gode skoler med moderne undervisningsmiljøer, som sikrer, at alle får den grundlæggende uddannelse til at klare sig i fremtidens samfund. Bidrag til at begrænse den globale klimaforandring. Høj bevidsthed om genanvendelse og besparelse på forbruget af forgængelige ressourcer optimeres. Social retfærdighed så borgere med behov for hjælp og støtte behandles anstændigt og respektfuldt. Tid til omsorg og værdighed i hjemmeplejen. Forebyggende indsats for sundhed og socialt fællesskab. En grøn byudvikling, hvor der er plads til at trives og leve. En byudvikling som er i tråd med byens identitet og dna. En kommune som er dynamisk, når det drejer sig om en aktiv erhvervs- og beskæftigelsesindsats. Og en kommune som har et rigt og mangfoldigt socialt, fritids- og kulturliv og nye blomstrende fællesskaber.

Det kræver et politisk valg.

- Om vi vil satse på en kommune, som i dialog med borgerne yder en offentlig service, der er anstændig og fremtidsorienteret, men hvor vi naturligvis ikke kan og skal konkurrere om at holde et af landets laveste skatteniveauer.
- Om vi vil fastholde og udvikle et højt serviceniveau, som vil komme det store flertal af almindelige borgere til gavn, mens de velstillede retfærdigvis vil komme til at betale lidt mere til fællesskabet.
- Om vi vil vende en udvikling, hvor den nære velfærd år efter år er blevet ofret til fordel for skattelettelser i toppen.
- Om vi skal fastholde det begyndende opgør med 10-15 års triste byudvikling med megahøje og tætte byggerier – kvalitet frem for galopperende byomdannelse.

SF har visionerne for og politisk vilje til at gøre en god kommune endnu bedre. Vi har klare mål for en ambitiøs politisk indsats, som vil løfte Herlev kommunes servicekvalitet til gavn for borgerne i Herlev. SF søger altid indflydelse og går målrettet efter at skabe resultater for Herlevs borgere. SF kommer med de friske øjne og kræfter til bystyret, som er nødvendig for at imødekomme de mange nye udfordringer, evnen til at nytænke løsningen på fællesskabets grundlag og viljen til at finde politiske løsninger i samarbejde med andre. SF vil presse på for et sporskifte i udviklingen af Herlev.

SF's konkrete visioner for den kommende valgperiode er:

- Glade børn: Høj kvalitet i daginstitutionerne er i højsædet og den pædagogiske indsats målrettes et udviklende børnemiljø for alle. Reelle minimumsnormeringer og indsats for at støtte udsatte børn er afgørende. Derfor skal min 65% af personalet være uddannet pædagoger og målet er 80%.
- Børneparate skoler og trivsel: Fortsættelse af moderniseringen af skolerne, fornyelse af undervisningsmaterialer og målrettet indsats for at alle børn lærer at læse, regne og tilegne sig en bred vifte af faglige, kreative og sociale kompetencer. Fokus på at forbedre børn og unge trivsel.

- Grøn byudvikling og forskønnelse: Bevar de bolignære grønne områder, skabe nye grønne oaser og pladsdannelser. Fortsat afvisning af urimeligt højt etagebyggeri og superhøje byggeprocenter. Herlev trænger til et smukkere og mere indbydende udtryk. Invester i mere vild og bolignær natur.
- Mindre støj og luftforurening: Vi skal investere i vores allesammens sundhed. Herlev er en by med massive støjgener og luftforurening. Støjreducerende tiltag og hastighedsnedsættelser mindsker følgevirkninger af støjbelastninger. Overgang til elbiler mindsker luftforureningen. Flere skal benytte den offentlige trafikbetjening eller cykel.
- Ambitiøs lokal klimainsats og rent miljø: Omstilling til fjernvarme, satsning på vedvarende energikilder fx solceller på kommunale bygninger, øget genbrug af affald og mindre biltrafik. Markant bidrag til at reducere CO2-udslippet.
- Social retfærdighed: Retfærdig behandling af borgere med behov for hjælp og støtte til at klare hverdagen. Borgerne skal mødes med respekt og dialog i en helhedsorienteret indsats. Borgerne skal have den rigtige hjælp første gang.
- Livskvalitet med handicap og psykisk sygdom: Ordentlige standarder for beskæftigelses- og aktivitetstilbud. Støtten skal matche borgernes reelle behov for hjælp. Uanset om man bor på botilbud eller i egen bolig.
- Tryghed for ældre og værdig ældrepleje: Modernisering af plejecentre og antal pladser skal matche de reelle behov. Tid til omsorg i ældreplejen og hjemmehjælpen. Omorganisering og forbedring af hjemmehjælpen ved at indføre faste teams. Det skal sikre kontinuitet, sammenhæng og tryghed. Derudover skal der være tid til omsorg og bedre arbejdsvilkår for de ansatte til glæde for de ældre og målrettet indsats for et aktivt seniorliv. Ny vikarrekruttering, så vi ikke bruger unødvendige midler på vikarbureauer.
- Job og uddannelse: Aktiv jobskabende indsats. Sikre alle unge får en uddannelse, herunder uddannelses- og praktikpladser. I samarbejde med det lokale erhvervsliv at udvikle virksomhedernes mulighed for at løfte det sociale ansvar gennem handicapkompenserende foranstaltninger og lønnede småjobs.
- Lighed i sundhed: Styrke forebyggelsesindsatsen og støtte borgernes indsats for en sundere livsførelse og færre livsstilssygdomme. Høj og lettere tilgængelighed, lige og gratis adgang til sundhedsydelser.
- Den nære sundhed: Vi skal investere i mennesker, så sparer vi penge på langt sigt, fordi vi undgår psykiske problemer hober sig op, dyre indlæggelser eller anbringelser.
- Bedre vilkår for unge: Indsat for uddannelse, job og fritid. De unge skal inddrages og lyttes til. Der skal være et varieret tilbud til unge af ungdomsklubber, aktivitetssteder, mødesteder, musikskole, billedskole, øvelokaler, multisportsfaciliteter og studierum på bibliotekerne.
- Etnisk ligestilling og gensidig respekt: Fremme en alsidig sammensætning af kommunens personale svarende til befolkningssammensætningen. Tidlig indsats for at alle børn tilegner sig det danske sprog.

- Mangfoldigt kultur-, fritidsliv og nye fællesskaber: Øge de økonomiske midler til kulturaktiviteter. Udbygning og fornyelse af idrætsfaciliteterne. Støtte nye fællesskaber gennem ansættelse af en bylivsadministrator. Kunst i gadeplan og gavludsmykning.
- Åben dialog med borgerne – vi tager dialogen med borgerne alvorligt. Politikerne bør lytte mere til borgerne og brugerne, når større opgaver skal løses. Åbenhed er tit en mangelvare i den politiske proces i Herlev.

I det følgende er SF's valgprogram udfoldet mere indgående under nogle af hovedtemaerne. SF's politik for fremtidens Herlev kommer også til udtryk ved til de årlige budgetbehandlinger, beslutningsforslag i kommunalbestyrelsen og i den offentlige debat.

2. Glade børn og reelle minimumsnormeringer

Børnefamilierne har krav på høj kvalitet i børnepasningen. Profilen på vores daginstitutioner skal fortsat udvikles fra traditionel pasning til udfordrende og inspirerende læringsmiljøer. Vi skal fortsætte det pædagogiske udviklingsarbejde for at sikre et højt pædagogisk niveau. De seneste vurderinger af Herlevs daginstitutioner pegede på, at alt for mange af institutionerne har pædagogiske udfordringer.

Derfor skal vores børneinstitutioner have en ordentlig normering, have velholdte indre og ydre lokaliteter, som er æstetiske og kunne tilbyde alle børn indholdsmæssige udfordringer. Både danske og internationale undersøgelser peger entydigt på, at der er en sammenhæng mellem gode normeringer, fysisk rummelig plads, uddannet personale og muligheden for at give børnene en god start på livet. Samfundsøkonomisk kan det betale sig.

Minimumsnormeringer skal være reelle og andelen af uddannet pædagogisk personale skal sikres. SF ønsker også opnormering af daginstitutioner, SFO og Klub Herlev, så personalet har tid til at tage sig af alle børn og modvirke konsekvenserne af den negative sociale arv og social ulighed.

Udmøntningen af statslige midler til bedre normeringer skal tilgå den enkelte institution til bedre normering og ikke placeres i en central pulje, som forvaltningen kan skatte og valte med. Det er imod principperne i budgettildelingsmodellen og mindsker gennemsigtighed og gennemskuelighed for det enkelte dagtilbuds økonomiske ramme. Det er også en forældet måde at tænke forebyggelse og social indsats ind – det gøres bedst ved flere faste hænder i de enkelte institutioner. SF ønsker fortsat flere af de ekstra midler til bedre normering fordelt via den særlige trivselspulje, som på baggrund af socioøkonomiske kriterier tildeler flere penge til de daginstitutioner, som har brug for ekstra ressourcer til den pædagogisk forebyggende indsats.

Nedslidte daginstitutioner skal renoveres og legepladsforholdene skal forbedres. Legepladserne skal være kreative og motorisk udfordrende, eksempelvis som naturlegepladser.

SF afviser den tiltagende tendens i Herlev til at sammenlægge institutionerne til stadig større enheder. Dansk forskning peger entydigt på, at institutioner over 100 børn er udfordret på det pædagogiske og ledelsesmæssige miljø.

Svaret på den manglende uddannede arbejdskraft på daginstitutionsområdet er bedre normeringer, nærledelse og faglighed. Flere pædagogmedhjælpere og PAU'er skal tilbydes pædagoguddannelse. Det sikrer kvaliteten arbejdsmiljøet, så flere bliver på arbejdsmarkedet og er et incitament for at flere vil gå på fuld tid.

1.maj-ordningen, hvor de ældste daginstitutionsbørn overgår til SFO pr. 1. maj, har altid været en spareøvelse og har aldrig haft et pædagogisk grundlag. SF vil derfor afskaffe 1.maj-ordningen, så børn starter i august i børnehaveklasse og SFO.

Børn i daginstitutionerne skal have et dagligt sundt og økologisk måltid mad.

SF vil arbejde for:

- Pædagogisk udvikling af daginstitutionerne: Inspirerende og udfordrende læringsmiljøer for børnene.
- Målet er max 3 vuggestuebørn/6 børnehavebørn pr. pædagogisk medarbejder – vel og mærke ud over administrativt, ledende personale og specialpædagogisk støtte. Forholdet mellem uddannet/uuddannet personale skal genoprettes på minimum 65/35 og helt stigende til en pædagogandel på 80 %.
- Sikre det nødvendige antal daginstitutionspladser efter udviklingen i børnetallet. Ingen forældre skal vælge dagplejen på grund af manglende institutionspladser.
- I udvalgte daginstitutioner skal der være en udvidet åbningstid, så pasningsmulighederne indrettes efter småbørnsfamilier med fx aften, natte og weekendarbejdstid.
- At sikre et højt pædagogisk niveau og fortsætte det pædagogiske udviklingsarbejde – genoprette puljerne til personalets kompetenceudvikling og efteruddannelse.
- De lavest mulige takster for børn i daginstitutioner og skolefritidsordninger – det langsigtede politiske mål er gratis børnepasning.
- At madordningen – et sundt økologisk måltid mad hver dag til alle børn i daginstitutionerne – videreføres i fuld skala.
- Afskaffe 1.maj-ordningen, dvs. de 5-6-åriges overgang til SFO pr. 1. maj i skolestartsåret udskydes til august og den naturlige start i børnehaveklasse.

3. Børneparate skoler og trivsel i fokus

En stærk folkeskole er fundamentet for et sundt lokalsamfund, og vi skal sikre, at Herlevs børn og unge får den uddannelse og trivsel, de har brug for. Det er vigtigt at motivere de unge til at tage en uddannelse og give dem de nødvendige kompetencer til fremtiden. Vi må investere mere i uddannelseskvalitet, lærerstøtte og et trygt skolemiljø, så vi kan vende udviklingen og gøre Herlevs folkeskoler til et sted, som familier stoler på.

Herlevs skoler er i flere omgange siden 00'erne blevet ombygget, men nu er der et udtalt behov

for en opfølgende ombygning, renovering og forskønnelse, så børnene i fremtiden kan trives i indbydende og moderne undervisningsmiljøer, der lever op til folkeskolen mange mål. Vi har opnået, at der i de kommende år er afsat 55 mio.kr. til renovering og forskønnelse af daginstitutioner og skoler.

Der skal også følges op med løbende fornyelse af undervisningsmaterialer (flere fysiske materialer, bøger såvel elektroniske undervisningsmidler) og sikring af, at alle børn får de færdigheder, som er nødvendigt for at kunne klare sig i fremtidens samfund. Dvs. såvel faglige kundskaber og sociale kompetencer, evne til at samarbejde, kreative evner, evner til at tænke på tværs og utraditionelt, samt evner til at kombinere nye løsninger og større selvstændighed.

En klassestørrelse på 21 elever som udgangspunkt er et helt afgørende element i skolepolitikken Herlev. Det bør det også være i fremtiden. Fordi udgangspunktet for folkeskolen i Danmark er 21-22 elever pr. klasse. Fordi større klasser udfordrer fagligheden, børnenes mulighed for at blive set, hørt og hjulpet i læringsprocesserne. Og fordi børnene trives dårligere i større klasser. Siden 1998 har en klassesdannelse på 21 elever været en fast bestanddel i Herlev Kommunes skolepolitik. Senest bekræftet af kommunalbestyrelsen, da den i jan. 2025 vedtog den seneste udgave af Styrelsesvedtægten for Herlevs skoler.

Omstillingen til fleksibel planlægning og selvstyrende lærerteams skal føres helt igennem. Der skal i høj grad tænkes i helheder: Væk med én lektion, én lærer og én klasse. Klasselærerfunktionen skal bevares. Der skal anvendes problem- og projektorienteret læringsforløb og anvendelsesorienterede læringsformer. Det giver den største forståelse af, at verden hænger sammen og ikke består af opsplittede lektioner og fag. Folkeskolen skal være en enhedsskole for alle børn, hvor det bl.a. gennem differentieret undervisning sikres, at alle børn får det bedst mulige udbytte af skolegangen.

I Herlev har vi også ganske store udfordringer på folkeskoleområdet. Selv om udviklingen går forsigtigt i den rigtige retning, så viser trivselsmålinger og opgørelser, at vores folkeskoler halter bagud på en række vigtige områder som fx manglende mulighed for at få hjælp til faglige udfordringer, andelen af unge fra Herlev, som er i gang med en ungdomsuddannelse. Og på centrale punkter ligger Herlevs folkeskoler 2-4 procentpoint bagud i forhold til landsgennemsnittet hvad angår faglig og social trivsel.

SF har fået imødekommet et forslag om, at der afsættes en pulje til at øge den faglige og sociale trivsel i folkeskolerne. Men vi ønsker puljen forøget. Puljen udmøntes sammen med skolebestyrelserne og de ansatte og er med til at understøtte handlingsplanerne for udviklingen af Herlevs folkeskoler. Vi skal i Herlev have høje ambitioner om at løfte såvel den faglige som sociale trivsel i skolerne til glæde for Herlevs børn og unge.

Understøttende undervisning (lektiecafé og faglig fordybelse) skal udvikles og integreres i skolerne hverdag, så fagligheden styrkes og hjælpe børn fra mindre ressourcestærke hjem. Det giver bedre mulighed for et godt børneliv i en travl hverdag.

Fokusklasser, Nextklasser, Plusklasser og A+-klasser er en genial måde at tilgodese nogle af de børn, som tabes i den almindelige folkeskole. SF vil fortsat arbejde for, at den højtspecialiserede specialundervisning søges videreført på tværs af kommunerne, så de særlige ekspertiser opretholdes som et tilbud for brugerne og ikke for enhver pris søges hjemtaget til kommunen.

SF vil arbejde for:

- Fortsætte den tiltrængte opgradering af skolerne såvel indvendigt som udvendigt og omstilling til moderne læringsmiljøer.
- To voksne i klassen i indskolingen. Tolærerordninger og pædagoger i undervisningen giver tid og ro og bedre indlæring. Og mere hjælp og støtte til dem, der har behov.
- Styrkelse af de faglige kompetencer samtidig med, at de sociale, kreative og demokratiske kompetencer ikke nedprioriteres. Puljen til at understøtte arbejdet for at øge den faglige og sociale trivsel i skolerne skal tilføres flere midler.
- Prioritere fornyelse af fysiske bøger, undervisningsmaterialer, it og elektroniske læringsmidler.
- Udvikle skolernes evne til at rumme børn med stor forskellighed og særlige behov. Inklusion skal følges af de nødvendige ressourcer og øget brug af to voksne i klasserummet. Prioritere midler til flere lærere med specialpædagogiske kompetencer.
- Oprette en pulje til pædagogisk udviklingsarbejde og styrke lærernes kompetencer i undervisning i dansk som andetsprog i alle fag.
- Udvide den begyndende morgenmadsordning ved at indføre en generel madordning på alle skoler, så alle børn sikres mulighed for hver dag at få et sundt økologisk måltid mad.
- Give børnene mulighed for motion hver dag. Samarbejdet med foreningslivet og skolerne skal udvikles. Det tilgodeser aktive børn, så de oplever succes i skolen.
- Målrettet indsats for at opnå, at 95 % af en årgang gennemfører en ungdomsuddannelse eller erhvervskompetencegivende uddannelse.
- Børnenes skolevej skal forbedres – det skal være logisk, tiltrækkende og sikkert at cykle til skole. Skolebusordningen i de nordlige Herlev skal udbygges. De trafikale forhold omkring skolerne inkl. afsætnings- og parkeringsforhold skal forbedres.

4. Grøn byudvikling og forskønnelse

Flertallet i kommunalbestyrelsen har gennem 15 år vedtaget den ene lokalplan efter den anden, hvor det tillades at bygge op til 11 etager og mega tæt. Og ofte helt uden grønne områder, legepladser og byrum. Vi ser desværre nybyggeri, hvor lys og sol bliver en mangelvare. Det bevirker stor fraflytning og gør det dermed svært at skabe boligsociale aktiviteter, der styrker fællesskabet.

Vi er med den nye kommuneplan på vej til at gøre op med en byudvikling over gevind. SF ønsker en langsommere byudvikling med vægt på fællesskabsorienterede boligområder og arkitektoniske principper, der i overensstemmelse med byens identitet og karakter, skaber kvalitet i byggerierne, f.eks. via materialevalg, facadeudtryk, lave bygningshøjde, opdeling af facaden, taghældning, bevaringsværdige træk, grønne områder, byrum og legepladser mv.

SF har en vision om, at vores byrum og boligområder skal være smukke, indbydende og attraktive at leve i. Gerne med kunst i gadeplan og gavludsmykning.

Det er vigtigt, at de grønne pladser og arealer i Herlev bevares og udvikles. De bolignære grønne områder har stor betydning for beboernes afstresning, velvære og miljø. Derfor bør der kun gives mulighed for nybyggeri, når der er tale om ældreboliger og offentlige institutioner. Ikke flere højhuse og ikke mere asfalt her. De få resterende arealer bør reserveres til åbne, tilgængelige og åbne rekreative arealer for beboerne i Herlev. SF er skeptisk over for fortsat boligfortætning og er imod, når det ikke sker som led i kvalitetsløft af de eksisterende boligenheder.

Nye lokalplaner skal have ambitiøse bestemmelser, som fremmer bæredygtigt byggeri og byudvikling. Kommunen skal sikre, at lokalplanernes rammebestemmelser bliver overholdt til alles bedste.

Vi skal investere i vild natur på alle tænkelige steder til glæde for børn og voksne og til glæde for naturen selv. Herlev er over de seneste år blevet tæt bebygget og flere grønne oaser har måtte lade livet. Hvis vi investerer i naturen, får vi ikke bare renere luft og drikkevand, vi får også gladere og sundere børn og voksne.

I disse år er vi i gang med det store regnvandsprojekt i Kagsåparken, som ud over de miljømæssige gevinster også vil gøre området til et flot rekreativt område til glæde for beboerne i de tilstødende områder. SF ønsker også, at Sømoseå som del af det grønne loop i Marienlundskvarteret tilbageføres til en sund økologisk tilstand og rekreativt attraktivt område. Kagsøen skal på samme måde udvikles, så dets rekreative værdier for nærområdet styrkes.

Meget få unge har økonomi til at bo i en nybygget bolig. Derfor bør de unge tilbydes de boliger, som de ældre forlader, når de flytter i ældreboliger. Af hensyn til de unge og enlige skal de små lejligheder bevares. SF ser positivt på, at mange flere nye boliger målrettes ældre, så der kan blive et mere naturligt flow i boligudnyttelsen.

SF ønsker, at erhvervsområderne fortsat udvikles, og at områderne får et attraktivt, ordentligt og imødekommende udseende. Herlevs beliggenhed tæt på lufthavn, kollektive trafikforbindelser og motorveje bør udnyttes til at tiltrække nye typer erhvervsvirksomheder. En offensiv miljøpolitik og bæredygtige løsninger er også bidrag til en dynamisk erhvervspolitik.

Den handelsmæssige udvikling skal have Herlev Bymidte som omdrejningspunkt for også på længere sigt at fastholde Bymidten som kommunens handelscenter. Samtidig skal grundlaget for lokalcentrene styrkes. Hjortespring-centret er renoveret og ombygget, hvilket har løftet området.

SF har en vision om, at Herlev er et sted med en velfungerende kollektiv trafikbetjening, plads til bløde trafikanter – fodgængere og cyklister – og høj trafiksikkerhed. SF ønsker en forbedring af den kollektive trafik – flere busafgange og bedre forbindelser – og en nedsættelse af billetpriserne. SF glæder sig over, at letbanen fra Lyngby til Ishøj ad Ringvej 3 snart kan tages i brug.

Cykelstinetet skal opgraderes og hænge bedre sammen, især i den nordlige del af Herlev og gerne i samarbejde med nabokommuner, så de ikke stopper, når kommunegrænsen stopper. Flere supercykelstier skal fremmes. Vedligeholdelsen af cykelstierne – bl.a. ny asfalt – skal forbedres for at øge komforten. Cykelparkeringsforholdene skal forbedres ved flere stativer bl.a.

ved Stationen, ved Bymidten og Medborgerhuset. Cykelparkeringsområder kan mange steder overdækkes og evt. monteres med solceller eller grønne tage. Herlev skal også markedsføres og være kendt som cykelby.

Støj-og luftforureningen betyder en ringere livskvalitet for mange mennesker og skal aktivt bekæmpes. Støj og møg giver stress, forhøjet blodtryk, hjertekar- og luftvejssygdomme og indlæringsvanskeligheder hos børn – en risiko vi skal forsøge at komme til livs i Herlev. Specielt skal der udføres støj-dæmpende foranstaltninger i forhold til den stigende trafik gennem kommunen. Herlev kommune skal arbejde for, at hastigheden på Motorring 3 nedsættes, så trafikstøjen dæmpes.

Vi ønsker også en opprioritering af trafiksikkerheden i vores boligområder, bl.a. med foranstaltninger til nedsættelse af hastigheden og omlægning af villavejene fra sort asfalt til grønne veje med bedre mulighed for fællesskabsorienterede aktiviteter på eller i tilknytning til vejene.

Ved alle former for nybyggeri og større renoveringer skal tilgængeligheden sikres for mennesker med handicap.

SF vil arbejde for:

- En reel åben og demokratisk borgerinddragelse ved forslag og høringsprocesser om kommuneplaner, lokalplaner og anden byudvikling.
- Nej til generel boligfortætning – ja til ren luft og lys omkring vores boliger. Nej til boligbyggeri op til 11 etagers højde. Ved nybyggeri skal målet være at øge flowet gennem boligmassen. Målet er bæredygtigt byggeri – klima, miljø og socialt og på den måde i sidste instans også økonomisk. En række ikoniske bygninger skal bevares og renoveres, hvis grundlaget er bæredygtigt.
- Udvikling af erhvervsområdet – aktiv indsats for at tiltrække nye innovative og miljøorienterede virksomheder.
- Bymidstens rum skal udvikles – Herlev Torv skal forskønnes, og Bygaden skal lukkes og indarbejdes som en forlængelse af Herlev Torv til Paletten.
- Mere vild natur og beplantning af byrum, pladser, vejrabatter og stier med vilde blomster, frugttræer og buske/træer. Øge tilgængeligheden til naturområderne i Herlev, foretage en afbalanceret naturpleje og sikre den biologiske mangfoldighed.
- Omstilling af Sømoseå og Kagsengen til kreative områder, herunder tilbageførsel til sund økologisk tilstand.
- Etablering af ny bypark i Erhvervskvarteret og forskønnelse af Hjortespringvej og Tvedvangen.
- Udbygning og billiggørelse af den kollektive trafik – flere busafgange og bedre forbindelse mellem Nord- og Syd-Herlev.
- Flere supercykelstier, sammenhængende cykelstisystem, nye cykelstier på fx Grønsvinget, Tvedvangen og bedre vedligeholdelse af belægningen på cykelstierne.

- Stop for støj fra motor- og ringveje – ja til støjdæmpende foranstaltninger i form af fx hastighedsnedsættelse, støjsvag asfalt og støjskærme specielt ved til- og afkørselsramperne.
- Nedsætte hastigheden på alle udsatte steder og hastighedsdæmpende foranstaltninger – bl.a. 30 km- og 40 km-zoner og flere bump/chikaner – i alle boligområder skal fremskyndes. Hastigheden på Herlev Hovedgade, Ringvejen og Ring 4 skal sættes ned fra de nuværende tilladte.
- Etablering af en letbro over Ring 4 med tilslutning til Skinderskovvej.
- Krydset Hjortespringvej/Herlevgårdsvej/Vindebyvej ombygges til rundkørsel med kunst og beplantning.

5. Ambitiøs lokal klimaindsats

SF har i den sidste valgperiode opnået betydelige resultater i forhold til klimaindsatsen. Kommunalbestyrelsen har vedtaget en stor klimahandleplan med 101 konkrete indsatser med vækst på bl.a. omstilling til fjernvarme, energirenovering og -optimering, øget genbrug, ændret trafikadfærd, indkøbsstrategi. Målsætninger er, at Herlev som geografisk område reducere CO₂-udledningen til 68% i 2027 og 80% senest i 2030 – på vejen til at Herlev bliver helt CO₂-neutrale senest i 2050.

Vi har alle et ansvar for, hvordan det går med den økologiske balance på globalt plan og her går udviklingen sin skæve gang med synlige konsekvenser af den voldsomme udledning af drivhusgasser: Klimaforandringer, nedsmeltning af polerne, nedbrydning af økosystemer, diversitetskrise, voldsomme storme og orkaner, oversvømmelser, tørkedannelse og tilhørende sultproblemer.

Også i Herlev kan konsekvenserne allerede mærkes, bl.a. i form af heftige regnskyl, som overbelaster kloaksystemer, moser, åer og lavtliggende boliger med oversvømmelser til følge. Eller modsat i lange tørkeperioder.

Som ansvarlige mennesker må vi tage vores del af det globale ansvar. Det kan vi bl.a. gøre ved at gøre en indsats for at sikre en bæredygtig udvikling af vores nærmiljø i Herlev. Det bliver dyrt, men det bliver dyrere af at lade være. Jo længere vi venter, jo dyrere bliver det. Vi skal tænke langsigtet og investere i de nødvendige løsninger i stedet for kortsigtet at spare på miljøstandarderne. Hensyn til miljø og klima er altså rettidig omhu.

Et rent miljø er også afgørende for alle menneskers trivsel. SF ønsker en række synlige miljøtiltag. Derfor satser SF på en styrkelse af den lokale indsats for mere brug af forureningsfri vedvarende energi som fx. solvarme, solcelleenergi, jordvarme og geotermisk energi.

SF ønsker fortsat rent drikkevand – uden rester af pesticider – også for vores børnebørn. Derfor skal Herlev kommune snarest erklæres for total sprøjtefri kommune.

Affaldsmængderne skal nedbringes, bl.a. ved øget genbrug og hjemmekompostering. Kildesorteringen skal øges hos den enkelte husstand og virksomhed, så genindvinding af forgængelige ressourcer kan forstærkes. På kommunens kommende nyanlagte genbrugsstation skal muligheden for direkte genbrug af genstande og genanvendelse af bl.a. byggematerialer forbedres. Affaldssorteringen i husstandene er et væsentlig skridt på vejen, som bedrer miljøet og på længere sigt sparer borgerne penge. Ordningen skal konceptforbedres i forhold til boligforeninger, så den enkelte borger ikke skal gå for langt for at komme af med affaldet, ligesom den skal følges op af kampagner for brug af affaldssortering. Som supplement til hjemmekompostering er der indført sortering af bioaffald til anvendelse i et biogasanlæg.

SF har i mange år ønsket en fremskyndelse af renoveringen af det nedslidte kloaknet og det underdimensionerede vandaflledningssystem. En nedbrudt kloak betyder øgede udgifter til pletreparation og ekstraudgifter i afledningsafgift. Derfor er det sund økonomi at investere i genopretning af det nedslidte kloaknet. Det nedslidte drikkevandsnet skal renoveres, så spild af rent drikkevand minimeres. Separation af kloak- og regnvandssystemet i kommunens sydøstlige del skal iværksættes. Lokalplanerne skal indeholde minimumskrav om nedsivningsegnede belægninger omkring vores boliger.

SF vil arbejde for:

- En målrettet gennemførelse af den ambitiøse klimahandlingsplan med klare mål for bl.a. reduktion af CO₂-udledning, besparelse på energiforbruget, etablering af vedvarende solvarme, solceller, jordvarmeanlæg, geotermisk energi, øget genbrug af forgængelige materialer, ændret trafikadfærd og indsats for at modvirke biodiversitetskrisen.
- Herlev Kommune skal understøtte overgangen til elbiler ved opstille lade standere overalt i kommunen og løbende opgradere infrastrukturen i takt med behovet.
- Etablering af vedvarende varme- og energianlæg og genbrug af regnvand på alle kommunale bygninger såvel ved nybyggeri som ved renovering.
- I forbindelse med klimatilpasningsprojekter skal der være fokus på samtidigt at etablere nye grønne og blå rekreative områder.
- Herlev Kommune skal løbende justere den grøn indkøbspolitik, så indkøbenes bæredygtighed øges. Nej til indkøb af turbokyllinger i kommunens institutioner mm. Ja til økologisk andel af råvarerne til mad på 90-100%.
- Herlev Kommune skal målrettet plante flere træer, buske og fremme bolignære grønne områder for at øge biodiversiteten og få bl.a. sommerfuglene tilbage.
- Herlev kommune skal som geografisk område være pesticidfri kommune, så privatpersoner lige som kommunen helt undlader at anvende sprøjtemidler.
- Nedbringelse af affaldsmængderne, bl.a. ved øget kildesortering, genbrug og hjemmekompostering. Udvikling af affaldssorteringen i alle etageboliger, institutioner, foreninger og papindsamlingskuber ved indkøbscentre.
- Fremskyndelse af renovering af det nedslidte kloaknet og vandaflledningssystem, samt separering af hele kommunen.

- Forskønne Kagsåparken, Sømoseå og Kagsengen og områderne op til. Målet er, at vandløbene rundt om Herlev skal leve op til økologiske målsætninger.
- Herlev kommune skal presse på, for at få midler til oprensning af fortidens forurening af erhvervsgrunde, vandløb og søer.
- Forstærket indsats for inddragelse af borgere og ansatte i de kommunale miljøtiltag, bl.a. ved øget opbakning til Agenda 21-arbejdet og andet lokalt miljøarbejde.
- Ved gennemførelsen af konkrete kommunale projekter udarbejdes et miljømæssigt budget, så der afsættes de nødvendige penge til opfyldelse af kommunens miljømæssige og økologiske målsætninger.

6. Social retfærdighed

SF's politik bygger på solidaritet med de svageste grupper i samfundet og en opfattelse af, at sociale opgaver bedst løses i fællesskab. Det kræver fornyelse og nytænkning på mange områder.

Langt størstedelen af Herlev-borgerne klarer sig udmærket. Men den negative sociale arv mærker en gruppe medborgere på en sådan måde, at de kun via fællesskabets indsats og støtte kan opnå et anstændigt og værdigt liv.

SF vil vise, at der er en vej, hvor alle gives en chance og et ansvar. Hvor vi behandler dem, som ikke selv kan klare hverdagen, med respekt. Vi vil give flere valgmuligheder, men det skal handle om den enkeltes behov og ikke om konkurrence mellem offentlige og private udbydere af de samme ydelser. Det drejer sig om at sikre reelle muligheder for gennem personlig udvikling at skabe indhold og mening i egen tilværelse.

Samfundet har ikke "råd" til, at mennesker går til spilde som følge af den sociale arv eller uheldige omstændigheder – det giver tab både i menneskelig værdighed og samfundsmæssig værdi.

SF vil ikke foregøgle, at alle trivsels- og tryghedsproblemer kan løses gennem sociale tiltag, da vi lever i et samfund, der grundlæggende bygger på konkurrence i stedet for samarbejde og menneskelig solidaritet, ulighed i stedet for lighed og økonomisk styring af mennesket i stedet for menneskets styring af økonomien. Alligevel er det muligt indenfor en række områder at afhjælpe nogle vanskeligheder og problemer i vores samfund.

SF vil styrke den mere målrettede og forebyggende indsats på det sociale område. Det betyder bl.a. en opprioritering af de rådgivende og opsøgende funktioner.

SF lægger vægt på at fremme, udvikle og styrke forskellige sociale fællesskaber, så disse bliver i stand til at tage et medansvar for at forebygge udstødning og marginalisering. Også frivillige organisationer, boligselskaber og foreninger i lokalsamfundet kan komme til at spille en større rolle i det socialpolitiske arbejde, når det handler om at forebygge uhensigtsmæssig adfærd, ensomhed og manglende integration. Vi skal samskabe gennem partnerskaber og indsatser der kan inkludere alle.

Herlev kommune har mange sårbare børn med særlige behov. Der skal udarbejdes handleplaner for de indsatskrævende børn og anbragte børn som opfølgning på kommunens forebyggelsesstrategi på børneområdet. Det skal følges op med økonomiske investeringer på området.

SF foreslår, at kommunen etablerer et forsøg med et boligsocialt lokalcenter for fx. Ll. Birkholm og Hjortegårdssområdet eller Engskolekvarteret, som bygger på en helhedsorienteret administration, netværksstyring, familierådslagning og social kapitaldannelse. Forsøget skal have familien som fokuspunkt og inddrage alle de væsentlige forhold, som har betydning for familier i vanskelige situationer og som ofte hænger sammen: Arbejdsløshed, sociale problemer, støttebehov for børn, misbrugsproblemer mv.

Det forebyggende arbejde i forhold til kriminalitet og banderelaterede grupper skal prioriteres. Det boligsociale arbejde skal styrkes og have som mål at få unge i uddannelse, job og et positivt fritidsliv, så en kriminel løbebane ikke bliver attraktiv for en gruppe unge, som i dag keder sig og føler sig marginaliseret. Børn og unge fra udsatte familier skal tilbydes gratis eller nedsat kontingent i foreningslivet, så de deltager i det sunde liv på lige vilkår med andre børn.

For SF er det vigtigt, at vi udvikler kommunens service og velfærdsydelser i en åben dialog med borgerne, med vægt på helhedsorientering i sagsbehandlingen, tæt på borgerne, rettidigt, lovmedholdeligt og respektfuldt.

SF vil arbejde for:

- Udvikling af den gode borgerbetjening. Borgere med særlige behov skal behandles med respekt, og Herlev kommune skal tage udgangspunkt i borgernes ønsker og behov. Betjeningen skal koordineres af én sagsbehandler, så der bliver sammenhæng i forløbet.
- Minimere behandlings- og ventetid i kommunens sagsgang – lang sagsbehandling er opslidende for borgere med behov for hjælp. Kommunens egne tidsfrister for rettidig sagsbehandling skal overholdes i respekt for borgerne og med vægt på en helhedsorienteret indsats.
- Det forebyggende sociale arbejde skal opprioriteres gennem rådgivende og opsøgende funktioner.
- Brug af familierådslagning skal indarbejdes som en væsentlig metode i kommunens sociale arbejde.
- Handleplaner for indsatskrævende børn med henblik på at forebygge senere anbringelser og andre vidtgående foranstaltninger.
- Forsøg med boligsociale lokalcentre, hvor arbejdet i forskellige forvaltninger samles og sammentænkes i en helhedsorienteret indsats.

7. Livskvalitet for mennesker med handicap og psykisk sygdom

SF vil arbejde for et samfund, hvor mødet imellem mennesker med og uden handicap, er ligeværdigt og naturligt.

For at opnå den ligeværdighed og naturlighed skal vi begynde allerede i folkeskolen. Med den senest skolereform og øget inkludering af børn med handicap har vi en unik mulighed for at nedbryde fordomme og øge kendskabet til at leve med et handicap. Udover i den daglige undervisning skal dette arbejde løftes i samarbejde med foreningslivet, blandt andet handicaporganisationerne. Børn, som vokser op med kammerater med handicap, får et naturligere forhold til handicap i bred forstand.

Børn med handicap, der kan inkluderes i den almindelige folkeskole, skal inkluderes. Men det må aldrig blive en spareøvelse, og der vil der være børn, der har brug for specialtilbud. Hvis ikke vi selv kan løfte opgaven i Herlev, skal vi købe det helt rigtige tilbud i en af nabokommunerne.

Herlev har et sprudlende foreningsliv, og her samles vi om fælles interesser på tværs af vores forskelligheder, og derudover er foreningslivet med til at definere, hvem vi er. Vi skal arbejde for, at flere kan få øjnene op for, at man kan have fællesskaber uafhængigt af handicap og gøre indgangene til vores tilbud åbne og handicapvenlige, både hvad angår imødekommenhed og tilgængelighed.

Herlev kommune skal stille den nødvendige ekspertise til rådighed for borgere med forskellige handicap. Fx rådgivning i forbindelse med hjælpemidler, bomuligheder, personlig bistand, uddannelse, jobsøgning, beskæftigelse og fritidsaktivitet. SF arbejder for, at de mere specialiserede funktioner fortsat varetages af regionen eller på tværs af kommunerne, så særlige eksperter og faglige miljøer ikke splittes for alle vinde. Herlev Kommunes egne tilbud skal have høj faglighed og kvalitet, samt være præget af visioner og individuelle løsninger. Kommunens standarder på bostøtte, ledsageordning og PBA-ordninger skal opfylde lovgivningens intentioner.

Mange borgere oplever udfordringer i tilgængeligheden i kommunen, særligt i trafikken. Dårlig asfalt og flisebelægning og for kort tid til at komme over lyssignaler. Vi skal særligt investere i lydfyr i alle fodgængerovergange. Udover den fysiske tilgængelighed vil vi arbejde for bedre og mere brugbare kommunikations- og informationsmuligheder for mennesker med et handicap. Alle mennesker skal være en lige del af samfundet på lige vilkår, og det fordrer forskellige løsninger.

Mennesker med handicap og psykisk sygdom lever ofte 15-20 år kortere og har et dårligere helbred end andre. Det skyldes blandt andet en ulighed i forebyggelse og sundhedsfremmende tiltag på grund af barrierer, som manglende viden om og fokus på handicap blandt sundheds- og støttepersoner. I SF vil vi øge fokus på tilgængelighed til tilbud og faciliteter, der imødekommer de specifikke sundhedsbehov, der følger af funktionsnedsættelsen.

SF ønsker, at der udarbejdes en handlingsplan for forbedring af forholdene for psykiske syge i Herlev. Der skal bl.a. lægges vægt på tidlig opsporing af psykisk sygdom, ventelister i børne- og ungdomspsykiatrien skal væk, mere sammenhængende behandlingsforløb, psykiatriske boinstitutioner skal udvikles fra pleje- til rehabiliterende institutioner og flere ressourcer til indsatsen i støtte- og samværsaktiviteterne. Grundlæggende værdier skal være recovery (at komme sig

helt eller delvis) og rehabiliteringsorientering, dialog med brugerne og forpligtende inddragelse af de pårørende.

SF vil arbejde for:

- At nedbryde fordomme for mennesker med handicap og psykisk sygdom allerede fra folkeskolen.
- At alle børn i deres folkeskoletid flere gange arbejder med handicap og psykisk sygdom på en sådan måde, at det styrker forståelsen omkring dét at leve med et handicap eller psykisk sygdom.
- At vores frivillige foreningsliv moderniseres og fremstår imødekommende og fordomsfrit overfor alle mennesker i vores samfund. Og at alle tilbud er tilgængelige uanset handicap.
- At sikre at mennesker med handicap og psykisk sygdom kan leve et liv efter eget ønske.
- At sikre forbedringer i samarbejdet mellem kommune, politikere og mennesker med handicap, så svære politiske beslutninger træffes på et oplyst og retfærdigt grundlag – det er meget let at spare på de områder, fordi udsatte borgere ikke råber højest.
- Handlingsplan for forbedring af tilbuddene til de psykisk syge.
- Behandlingen af borgere med dobbeltdiagnose (misbrug og psykisk sygdom) skal overføres til en integreret behandling under regionen.
- Gratis psykologhjælp til alle psykisk sårbare unge under 26 år.
- Kommunens skal tilbyde forældre til børn og unge med psykiske vanskeligheder deltagelse i netværksgruppeforløb.
- Etablering af bomuligheder for unge med fysisk handicap.
- At arbejde for at alle ressourcer og kompetencer kommer i spil på arbejdsmarkedet, bl.a. gennem øget brug af handicapkompenserende foranstaltninger og småjobs.

8. Tryghed og værdig ældrepleje

Mange ældre er i dag aktive og handlekraftige borgere, der bidrager med mange initiativer i vores samfund. SF ønsker at understøtte disse initiativer, så ældre medborgere er aktive medborgere.

De ældre, der får behov for hjælp, omsorg og pleje, skal kunne regne med en værdig og anstændig omsorg. Derfor vil SF sikre mere omsorg i kommunens tilbud til de ældre – til glæde for både de ældre og ansatte.

Med den nye ældrelov er det helt afgørende, at ældrepolitikken og ældrepleje har fokus på den

ældres selvbestemmelse, tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse. Det skal ske i et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund. Helt centralt indføres helhedspleje og borgernær visitation. Helhedspleje indebærer, at hjælpen og plejen til den ældre skal tilbydes som et sammenhængende pleje- og omsorgsforløb, der kan tilpasses efter borgerens aktuelle behov. Det skal ske i dialog mellem medarbejderen, den ældre og de pårørende.

SF har bidraget og bakket op om at målrette indsatsen på ældreområdet, så den ældre kan blive længst muligt i eget liv. Det handler om via hjemmetræner på ældreområdet at motivere ældre på frivillig basis til undervisning og træning i at klare sig selv længst muligt. Der skal laves rehabiliteringsplaner i samarbejde mellem den enkelte borger og terapeuter. Det giver en bedre livskvalitet og øget selvværd for den enkelte borger at kunne klare de daglige gøremål selv. Men når kræfterne slipper op, så skal omsorgen være der uden diskussion.

SF vil også udvikle ældreomsorgen fra en serviceopgave til en omsorgsydelse, der gives til og aftales med den enkelte ældre. Der skal være en bedre dialog med den ældre og de pårørende og mere åbenhed omkring procedurer for tildeling af hjemmehjælp. Hjemmehjælperen skal have mulighed for at være personlig og fleksibel, så der tages hensyn til den ældres aktuelle ønsker og behov. Det kræver, at den samme eller et mindre team af hjemmehjælpere kender den ældre og inddrager den ældre og de pårørende, når opgaverne skal udføres. Derfor vil SF standse stopurstyranniet og give hjemmehjælperen den fornødne tid til at snakke med brugerne. Også organisering og styring af hjemmehjælpsområdet trænger til effektivisering og moderering. Disse ændringer i hjemmehjælpsarbejdet vil være til gavn for de ældre, og de vil samtidig være nødvendige for, at vi i fremtiden kan rekruttere tilstrækkelig mange til at uddanne sig som social- og sundhedsassistenter.

Fasttilknyttet læge på botilbud og plejecentre er med til at sikre kvalitet og tryghed for beboere. Det kan både forebygge indlæggelser og begrænse genindlæggelse, begrænse kontakt til lægevagt og mere kontakt til egen læge. Ordningen er med til at sikre et tættere og tillidsfuld samarbejde mellem lægen og plejepersonale.

På plejecentrene skal vi udbygge og fastholde ansættelsen af aktivitetspædagoger og normeringen af plejepersonale i ydertimerne skal øges, så de ældre ikke i fremtiden kommer til at opleve urimelig lange ventetider på fx toiletbesøg.

Der skal i Herlev kommune etableres flere ældreboliger af forskellige typer, som kan dække de ældres behov.

SF vil arbejde for:

- Mere tryghed og omsorg – helhedspleje og borgernær visitation. Væk med stopur- og minuttyranniet på ældreområdet.
- Målrettet omstilling af ældreområdet til understøttelse af længst muligt i eget liv.
- Omorganisering og forbedring af ældreomsorgen, så der bliver mere tid til omsorg og højere livskvalitet, samt arbejdsvilkår for de ansatte. Væk med tilfælde af svingdørs-hjemmehjælp, hvor de ældre oplever utallige nye hjemmehjælpere. Hjælp og pleje skal organiseres i faste teams med indbygget vikardækning, så den enkelte ældre kender sine hjemmehjælpere.

- Vores ældre skal have billig, velsmagende, sund og økologisk mad i ældreomsorgen.
- Plejehjemskapaciteten skal udbygges, så svage ældre ikke skal gennem en langsommelig og uværdigt langt vurderingsforløb for visitering og efterfølgende lang ventetid til en plejehjemsplads.
- Bedre vilkår for ældre demente og deres pårørende, gerne gennem en demenskoordinator.
- Kommunen skal tilbyde "hjælp-dig-selv"-kurser til ældre mænd og kvinder i basal madlavning, betjening af husholdningsmaskiner, rengøring mv., så disse bliver i stand til at klare sig selv så længe fysikken tillader det.
- Der skal bygges flere ældreboliger af forskellig type (leje, andels, oldekollektiver mv), som kan dække de ældres behov.
- Værdig afslutning på livet ved at styrke den nære palliative indsats i hjemmet.

9. Job og erhverv.

En effektivisering af beskæftigelsesindsatsen skal stå højt på dagsordenen i de kommende år, hvor vi kan se en svag stigning i antal arbejdsløse samtidig med, at vi mangler arbejdskraft på mange områder. Den hidtidige indsats skal evalueres, og der skal skabes grundlag for nye målrettede initiativer. De arbejdsløse skal have hjælp til opkvalificering og indslusning i rigtige job.

Arbejdsløsheden blandt de unge er et særligt problem. Herlev Kommune skal gøre en ekstraordinær indsats for i samarbejde med de lokale erhvervsliv at skaffe praktik og uddannelsespladser til de unge. Samtidig skal der gøres en målrettet indsats for at motivere de unge til at uddanne sig, bl.a. inden for velfærdsområder, som allerede i dag og i stigende grad kommer til at mangle arbejdskraft.

Mange borgere melder sig med ønsket om hjælp til at komme videre i arbejdslivet. Langt de fleste har en vilje og et begrundet håb om at kunne blive selvforsørgende igen. Men de borgere, der er nedslidte eller på anden måde ikke har udsigt til at blive erhvervsduelige, skal ud af kontanthjælpssystemet og gives andre kontante overlevelsesmuligheder – enten i form af førtidspension eller et ressourceforløb. Men SF vender sig imod, at borgere – hvor udsigten er håbløst eller direkte skadeligt – tvinges ud i et stressende ressourceforløb. Syge borgere skal ud af jobcentre.

Herlev kommune skal aktivt arbejde for at få andelen af kontanthjælpsmodtagere med anden etnisk baggrund end dansk flyttet fra passiv forsørgelse til at være en aktiv del af erhvervslivet. Fx. ved at sørge for aktivering, jobformidling, bølgebryderordninger, sprogindlæring og uddannelsesopfølgning.

82% af alle unge 19-20 årige er enten i uddannelse eller i job. For unge med et handicap gælder det kun 40%. Det skal vi have fokus på at ændre ved at motivere arbejdsgivere til at tage ansvar og se muligheder i disse målgrupper. Indsatserne kan bl.a. være øget brug af handicapkompenenserende foranstaltninger og fokus på småjobs, hvor man starter med få lønnede timer, men

øger de lønnede timer i takt med fremskridtene.

SF vil arbejde for:

- Ekstraordinær fokus og indsats for at få nye arbejdsløse hurtig tilbage i job.
- Målrettet indsats for at skaffe praktik og uddannelsespladser til de unge i samarbejde det lokale erhvervsliv.
- En opprioritering af Jobcentret og effektivisering af kommunens beskæftigelsesindsats på kontant-, dagpenge- og revalideringsområderne.
- Udnytte mulighederne for virksomhedspraktik, jobrotationsordninger og løntilskudsjob.
- Fokus på at få flere mennesker langt fra arbejdsmarkedet i lønnede småjobs, øge brugen af handicapkomenserende foranstaltninger og brug af det sociale frikort.
- Opkvalificere sagsbehandlere i Jobcentret, så de har et grundigt kendskab til mennesker med psykisk sygdom, og hvordan en positiv indsats kan tilrettelægges.
- Intensiv hjælp til nytilflyttede mennesker med etnisk minoritetsbaggrund til at komme i uddannelse og arbejde, herunder motivation til at lære det danske sprog.

10. Lighed i sundheden

SF har en vision om, at Herlev udvikles til at blive et sundere sted at leve og opholde sig i. Vi skal skabe mere sundhed for alle og have et stærkt sundhedsvæsen. Det handler grundlæggende om, at der skal være mere sundhed for mennesker og ikke systemer. Den nære velfærd skal styrkes, så der bliver en bedre og lettere adgang til de lokale sundhedstilbud. Mere fokus på sundhedsfremme og opfølgende tidlige indsatser allerede i sundhedsplejen og i folkeskolen.

SF har i forbindelse med sundhedsreformen sikret penge til at sænke ventelister på demensområdet og i børne- og ungespsykiatrien. SF har sikret flere indsatser på gigtområdet og fået fremrykket kronikerpakken her. I SF er vi optaget af forbedringer af det nære sundhedsvæsen og for de patienter og borgere det hele drejer sig om. Med den nye struktur har vi sikret en bedre balance, og det er SF's håb, at sundhedsrådene reelt kan blive den motor, som kan forhindre, at alt for mange patienter falder mellem to stole. Kronikerpakker, sundheds- og omsorgspladser uden brugerbetaling til de mest sårbare patienter er gode forbedringer.

Sundhedsreformen byder på mange forandringer, der skal være med til at sikre den nære velfærd. Særlig en række tiltag, der skal sikre bedre sammenhæng mellem sektorer. Det betyder bl.a., at en del kommunale sundhedsydelser skal overgå til et regionalt ansvar. SF vil arbejde for, at sundhedsrådet har fokus på, hvordan den nære velfærd sikres bedst muligt.

Et stærkt sundhedsvæsen betyder, at omsorg, pleje og behandling bygger på høj faglighed. Borgere skal møde dygtige faglige medarbejdere, der har ro og tid til at yde deres bedste for borgerne.

SF vil bruge penge på forebyggelse. Fordi vi ved, at hver en krone vi investerer i sundhed, tjener sig selv ind igen og mere til. Sunde børn trives i skolen, og sunde ældre har mindre behov for hjælp og pleje. Forebyggelse er verdens bedste investering. Både økonomisk og menneskeligt. Desværre er ulighed i sundhed stigende i Danmark i forhold til Norden.

Befolkningen i Herlev lider under en overvægt af livsstilssygdomme og har en højere sygelighed end landsgennemsnittet, hvad angår lungekræft og karsygdomme. Samtidig dyrker forholdsvis få motion. Livsstilssygdommene er med til at sænke Herlev-borgernes gennemsnitslevetid.

SF støtter, at Herlev kommunes sundhedsstrategi baseres på et bredt sundhedsbegreb, som ud over sygdom og handicap også inddrager spørgsmål om fysisk, psykisk og socialt velvære. Det betyder, at sundhedsarbejdet også skal ses i sammenhæng med vores miljø, boliger, trafikforhold, arbejdsliv, kultur- og fritidsliv mv.

Derfor skal Herlev kommune i forlængelse af den vedtagne sundhedsstrategi udarbejde en samlet handlingsplan for den sundhedsfremmende og forebyggende indsats. Herunder skal der gøres en indsats for at hjælpe borgerne til at nedbringe de livstilsrelaterede sygdomme, som følge af manglende motion, overvægt, rygning, stress, stort forbrug af rusmidler mv.

Sunde kostvaner kan bl.a. fremmes ved at stille krav om kvalitetsmål for mad ved indgåelse af forpagtningsaftaler, aftaler med idrætsklubber og kulturelle institutioner.

SF vil arbejde for:

- Styrkelse af forebyggelse, genoptræning og behandling i sundhedscentret.
- Nye hjemmebehandlingsteams skal udbygge og understøtte døgndækkende hjemmebehandling med flere sundhedsfaglige, der sikrer en tidlig og rettidig indsats, der kan forebygge indlæggelser, og at relevant behandling kan ske i borgerens hjem.
- Handlingsplan for og en opprioritering af de økonomiske midler til den sundhedsfremmende og forebyggende indsats.
- Skabelse af flere fleksible motionstilbud i lokalområderne – gerne i et samarbejde med det etablerede idrætsliv eller i tilknytning til sundhedscentret.
- Sund mad og drikke i daginstitutioner og skoler.
- Udformning af en ernæringspolitik i kommunens institutioner, skoler og fritidsfaciliteter – ja til fedtfattig mad og sukkerfri drikke.
- Bekæmpe luftforurening og trafikstøj – sikre rent vand og kemifrit miljø.
- Udformning af en aktiv antimobbe-politik i skolerne, der fordrer aktive forebyggende indsatser.
- Mere omsorg i forhold til de ensomme ældre og handicappede.
- Øge midlerne til udvikling af de sociale netværk i kommunen.

11. Bedre vilkår for unge

Unge skal respekteres som ligeværdige samfundsborgere. Deres meninger skal værdsættes på lige fod med alle andres, og vi skal inddrage de unge i de lokale beslutningsprocesser, så de gennem aktiv demokratisk deltagelse kan få indflydelse på de lokale aktiviteter og tilbud. Dette er vigtigt, da de mange unge i Herlev skal have indflydelse på deres hverdag. Unge er fremtiden og vigtige for byen.

Ungdomsrådet skal genetableres og være et råd for alle unge i hele kommunen og være et samlingspunkt. Det skal samle alle ungdomsforeninger i Herlev, ungdomsskole, Klauzdal m.fl. Ungdomsrådet skal kunne spille politisk ind i forhold til kommunalbestyrelsen med forslag, ideer og kommentarer på områder, som vedrører de unge.

Unge skal have tilbud om arbejde og uddannelse på rimelige økonomiske vilkår. Og et spændende fritidsliv. Det giver selvtillid, selvværd og overskud til at møde livets udfordringer og omskifteligheder og styrker fællesskabet mellem unge.

Derimod giver lediggang, uddannelsesløshed og mangel på anerkendelse fra omgivelserne frustrationer og i værste fald voldelig eller kriminel adfærd – det er uacceptabelt, er til stor skade for både omgivelser og ikke mindst den unge selv. Hvis vi sparer for meget på ungdomsområdet, risikerer vi, at mange unge i Herlev, som ikke finder praktikpladser og jobs, i værste tilfælde ender i kriminalitet og mistrivsel.

Derfor skal de unge have et varieret tilbud af ungdomsklubber, aktivitetssteder, mødesteder, musikskole, billedskole, øvelokaler, multisportsfaciliteter osv. Udover følelsen af at være en del af fællesskabet, udvikler den også den unges forståelse af demokrati.

I den proces er det helt afgørende, at de unge inddrages, og at der lyttes til de unges egne ønsker og behov. Det er jo dem, som ved, hvor skoen trykker. De unge skal inddrages i processen, så de også får et medansvar for udformningen af de forskellige initiativer. Og frem for alt må deres vakte forhåbninger ikke gøres til skamme.

Hvert 10. unge mellem 15 og 25 år rammes af angst og depression. Det er derfor positivt, at det er lykkedes for SF at komme igennem med gratis psykologhjælp til unge under 26 år i forhold til nogle diagnoser. Men vi ønsker ordningen udvidet til at omfatte alle unge med psykiske vanskeligheder. Hvis man brækker benet, får man hjælp, men hvis man knækker psyken, står man alene og skal i mange tilfælde selv betale.

Mange af de nybyggede lejligheder er for dyre til, at unge og enlige kan bo her, hvilket risikerer at skubbe dem væk fra kommunen. Vi bør derfor bevare små og prisvenlige lejligheder, så unge også har mulighed for at slå sig ned i Herlev.

SF vil arbejde for:

- Målrettet indsats for at opnå, at 95 % af en årgang gennemfører en ungdomsuddannelse eller erhvervskompetencegivende uddannelse.
- Målrettet indsats for at skaffe praktik og uddannelsespladser til de unge i samarbejde det lokale erhvervsliv.

- Gratis psykologhjælp til alle unge under 26 år med mistrivsel og psykiske vanskeligheder.
- At vi bygger flere ungdomsboliger til en pris, som de studerende kan betale. Bevare de små og prisvenlige lejligheder.
- Ungdomsrådet skal genetableres og skal have høringsret i sager og spørgsmål med interesse for de unge.
- At eleverne i 9.klasse, 1.g'erne på gymnasiet og eleverne på KTS-Herlev hvert år bliver hørt om deres ønsker til Herlev som ungdomskommune.
- Udbygning af Bibliotekerne med studierum til glæde for unge under uddannelse.
- Styrke det lokale musikmiljø med velegnede øvelokaler. Klauzdal er i gang med en spændende proces i samarbejde med ungdomsskolen.
- Udformning af en aktiv antimobbe-politik i skolerne, der fordrer aktive forebyggende indsatser.

12. Etnisk ligestilling og gensidig respekt

Udgangspunktet for SF's indsats på integrationsområdet er, at alle uanset hudfarve, køn, nationalitet, etnisk oprindelse, seksuel orientering og religion skal være omfattet af de samme regler og have de samme rettigheder og pligter.

Vi skal fastholde det danske samfund som et retssamfund. Derfor afviser SF alle forslag og love om særregler, som har til formål at beskære rettighederne for medborgere af anden etnisk oprindelse. Omvendt vil SF uanset etnisk baggrund arbejde for en række grundlæggende værdier som demokrati, retssikkerhed, solidaritet, økologi og ligestilling.

SF har en vision om, at Herlev formår at løfte de mange udfordringer, som ligger i en vellykket integrationsproces, hvor alle borgere uanset etnisk baggrund føler sig værdsat og respekteret.

I Herlev er der brug for en redelig og sober dialog mellem kommunalbestyrelsen og de forskellige grupper af etniske minoriteter og deres foreninger. Der er ikke brug for grøftegravning og mytedannelse, men for gensidig respekt.

Ikke mindst mangler Herlev kommune at udforme en konkret integrationshandlingsplan.

Arbejde er en vigtig del af selvopfattelsen og en effektiv måde at lære mennesker med forskellige kulturelle baggrunde bedre at kende. Derfor bør det være en målsætning, at sammensætningen på arbejdspladserne i Herlev kommer til at afspejle befolkningssammensætningen i Herlev. Og vi er heller ikke bange for at stille nogle klare forventninger til tilflyttere med etnisk minoritetsbaggrund om, at de skal i uddannelse og arbejde. Vi skal også motivere mennesker med etnisk minoritetsbaggrund, som har boet i landet i mange år, til at forbedre deres dansksprogkundskaber.

Herlev kommune skal udarbejde en etnisk ligestillingspolitik i forhold til job såvel i forvaltningen og tilhørende institutioner som i private virksomheder, der udfører opgaver for kommunen. SF ønsker bl.a. en målsætning om, at fordelingen af uddannelsespladser i Herlev kommune kommer til at afspejle befolkningssammensætningen.

På uddannelsesområdet skal der gøres en målrettet indsats for at give børn og unge med indvandrerbaggrund reelle muligheder for at få en kompetencegivende uddannelse. Alle børn med indvandrerbaggrund skal have et ikke-afslåeligt tilbud om en plads i daginstitution, hvor der sættes fokus på tilegnelsen af det danske sprog. I folkeskolen skal lærerne styrke deres kompetencer i undervisning i dansk som andetsprog.

Den sociale og kulturelle integration skal styrkes gennem støtte til de forskellige etniske minoritetsgruppers egne foreninger og øget deltagelse i det eksisterende kultur- og fritidsliv. Specielt blandt de unge kan der være mange barrierer, som har sin rod i forskellige kulturelle baggrunde. Målet er en integration mellem de forskellige grupper af unge – som et led i dette arbejde skal der tilbydes aktiviteter og samvær, som er særlig målrettet til unge med minoritetsbaggrund. SF vil også sætte fokus på kønslig ligestilling blandt etniske minoriteter.

SF vil arbejde for:

- Tidlig indsats for at alle børn tilegner sig det danske sprog i daginstitutionerne, bl.a. via målrettet sprogscreening og sprogstimulering.
- Forbedring af lærernes kompetence til at undervise i dansk som andetsprog, bl.a. via målrettet efteruddannelse af lærerne.
- Fremme at sammensætningen på arbejdspladserne kommer til at afspejle befolknings-sammensætningen i Herlev – ca. 20% med ikke-vestlig baggrund.
- For at hjælpe indvandrere med en uddannelse fra hjemlandet ind på arbejdsmarkedet oprettes integrations- og oplæringsstillinger i den kommunale forvaltning.
- Kommunen skal overtage anvisningsretten til alle almene – og gerne også til det private udlejningsbyggeri – for at fremme en alsidig beboersammensætning i alle boligområder.
- Indsats for at øge de etniske minoritetsgruppers deltagelse i kultur- og fritidslivet.
- Udarbejdelse af en kommunal integrationshandlingsplan.

13. Mangfoldigt kultur-, fritidsliv og nye fællesskaber

SF ønsker igennem en aktiv kultur-, fritids- og fællesskabsorienteret politik at fremme glæden, kreativiteten, fantasien og nytænkningen.

Med Medborgerhuset, Klauzdal og Paletten har Herlev sammen med kommunens biblioteker og Gammelgård nogle fremragende faciliteter. Herlev har fået en chance for at komme væk fra slæbesporet på det kulturelle område.

Med udbygningen af Herlev med mange nye beboere i det tidligere erhvervskvarter vokser behovet for etablering af nye mødesteder, aktivitetsfaciliteter og fællesskabsunderstøttende tilbud. Nye fællesskaber kommer ikke af sig selv – her har Herlev Kommune en særlig forpligtelse til at tage initiativer til at understøtte nye foreninger og nye aktiviteter – både i de nye kvarterer og i de gamle boligområder, som også nogle steder kan trænge til revitalisering af det sociale liv.

Men det halter gevaldigt med økonomiske midler til at understøtte en mangfoldig vifte af kulturelle aktiviteter. Det er op til de enkelte brugergrupper, hvilke former for kulturel aktivitet man vil satse på, men kommunen må være villig til at støtte nye aktiviteter og arrangementer såvel økonomisk som inspirationsmæssigt.

I samarbejde med SFO/klub skal foreningslivet byde specielle børn og unge ind i foreningslivet. I første omgang med en ressourceperson som træner/coach. Det er ikke rimeligt, at en gruppe børn og unge står udenfor det etablerede foreningsliv, fordi de kræver specielle socialpædagogiske tiltag. Det skal vi som kommune kunne løse.

Etniske minoriteter skal tilskyndes og inspireres til at deltage i og selv arrangere kulturelle aktiviteter, så deres bidrag til den kulturelle mangfoldighed og rigdom bliver mere synlig i lokalsamfundet.

Kommunens biblioteker er fortsat i en positiv udvikling, bl.a. med et alsidigt udbud af bøger, musik og IT. Bibliotekernes tilbud om IT- og internetadgang skal udvikles og der bør etableres små studierum for studerende.

Musikskolen og Billedskolens mange musiske og kreative tilbud skal videreføres og fornyes i takt med brugernes behov.

På idrætsområdet er det vigtigt, at der er plads til alle – både motionsidrætten, bredden og eliten. Samarbejdet mellem foreninger, skoler og institutioner skal udbygges således, at der tilbydes aktiviteter for ”foreningsløse” børn, unge og ældre – uden indmeldelsespligt. SF ønsker mere plads til motionsidrætten, herunder udvikling af et multisport-koncept. Fritidspas-ordninger skal udbygges.

SF ønsker flere åbne motionspladser, der inviterer til fællesskaber. Meget gerne med info om anvendelse og tidspunkter med instruktion, så motionisterne lærer at anvende redskaberne. Om sommeren kan der tilbyde motionsaktiviteter i parkerne. Skilte skal vise hen til motionspladser og aktiviteter.

Herlev har mange gode idrætsfaciliteter – og disse udbygges fortsat. SF ønsker en geografisk spredning af idrætsfaciliteterne og støtter fortsat et ønske om en mindre idrætshal i tilknytning til Herlev Byskole, afd. Elv. I det nye boligområde i Marienlundskvarteret er der i dag ingen idrætsfaciliteter – det skal løses i sammenhæng med udbygningen og etableringen af en ny skole i området. Der skal udarbejdes en plan for fornyelse af Herlevhallerne, uden at det betyder, at området skal plastret til med boliger.

SF ønsker tillige, at en ”offentlige tid” i idrætsfaciliteterne fastholdes og i nogle tilfælde udvides, så flere kan få mulighed for at dyrke motion uden at være medlem af en forening.

SF vil arbejde for:

- At fremme et mangfoldigt kultur-, fritidsliv og fællesskaber gennem en styrkelse af forskellige puljer med øgede økonomiske midler og ansættelse af en bylivsadministrator til at understøtte den frivillige indsats.
- Udbygning af Bibliotekerne med studierum.
- Initiativer til forbedring af borgernes muligheder for deltagelse i en bred vifte af motionsstilbud. Også borgere med særlige behov.
- Bygning af to mindre idrætshal i det sydlige Herlev – henholdsvis ved Herlev Byskole afd. Elv og i Marielundskvarteret, og et multikulturhus i Marielundskvarteret.
- Styrke det lokale musikmiljø med velegnede øvelokaler.
- Åbenhed og klare kriterier for kommunens sponsorater til eliteidrætten.
- Styrkelse af Herlev Festuge, bl.a. gennem bedre musiknavne.

14. Solidarisk finansiering af velfærdssamfundet

Folketing og regeringer har siden 2002 systematisk strammet kommunernes økonomiske råderum og brugt pengene til at give skattelettelser til de mest velstillede. Konsekvenserne har været, at husejere og økonomisk velstillede borgere har kunnet forøge deres privatforbrug, mens kommunerne har måttet foretage betydelige besparelser i de lokale velfærdsydelser, som børnepasning, folkeskole, beskæftigelsesindsats, handicappede, miljø og ældreomsorg. Det er de svage grupper, som har måttet stå for skud. Sådan har det desværre også været i Herlev – under SF's tydelige protester.

Udligningsreformen har tilført Herlev Kommune 50-70 mio. kr. om året. SF har kæmpet for, at overskuddet fra udligningsreformen er kommet borgerne gavn i form af en bedre borgernær og lokal velfærd på børneområdet, skolerne, det specialiserede sociale område, ældreplejen og den grønne omstilling.

Det er en særskilt opgave for SF at arbejde for en generel forbedring af det økonomiske råderum for kommunerne og specifikt Herlev. Ellers bliver det svært for Herlev at leve op til ordentlige standarder endsize udvikle den offentlige service i fremtiden. Vi ønsker også, at folketinget ændrer budgetloven, så den bliver mindre rigid, eller afskaffer den helt.

Kommunerne skal i de kommende år tilføres flere ekstra ressourcer. Kommunernes anlægsloft skal hæves, så kommunerne kan foretage de nødvendige investeringer i de fysiske rammer for bl.a. daginstitutioner, skoler, ældrecentre og idræt, infrastruktur og grøn omstilling. Kommunalbestyrelsen i Herlev bør via sine repræsentationer i Kommunernes Landsforening presse på for, at KL ikke i fremtiden indgår økonomisk stramme og urealistiske aftaler med regeringen. Kommunerne skal have et større økonomisk råderum og mulighed for at udvikle det lokale velfærdssamfund, som befolkningen ønsker og har krav på.

Administrationen af kommunen skal være effektiv og velfungerende. Det er vigtigt, at kommu-

nen har et økonomisk råderum til at foretage såvel akutte dispositioner som langsigtede investeringer.

SF vil forsøge at rejse debatten om, at Herlev har landets 6. laveste skatteniveau, hvilket betyder, at Herlev i forhold til landsgennemsnittet har 90 mio. kr. mindre til drift og anlæg år for år. Herlev er skåret helt ind til benet, og det har stor betydning for kvalitet og service i kommunens tilbud på børnepasningen, skoler, ældreomsorg, handicapområdet, sundhed, fritidsliv, miljøindsats, grøn omstilling osv.

SF er et økonomisk ansvarligt parti, der tilsigter en omfordeling af samfundets goder på en social og retfærdig måde, der tilgodeser mere tid til de mindste, de ældre og dem der har brug for, at fællesskabet griber og løfter dem.

SF ønsker ikke at give skattelettelser til de velstillede, da det er denne gruppe, der har bedst råd til at bære de største økonomiske byrder, også når det gælder skattebetaling. Derfor mener SF, at kommunens indtægter bør planlægges, så de velstillede kommer til at betale mest. Konkret ønsker vi en omfordeling, som hæver grundskylden en del og sænker personskatten noget. Dermed får vi en retfærdig finansiering af kommunens serviceydelser til borgerne. Vi får de økonomiske midler, der er nødvendig for at kunne udvikle en dynamisk og fremtidsorienteret kommune. Vi får de midler, som kan fastholde en række af de ydelser, som de mest udsatte borgere er så afhængige af. Og vi kan få en kommune, som giver gode rammer for et spændende og sundt liv i Herlev.

En markant stemme i Herlev